

קהל שערי אברהם-פרשת שלח-שיעור עיון בענין מצוות ציצית

מצוה יד היא שצונו לעשות ציצית והוא אמרו יתעלה ועשו להם ציצית ונתנו על ציצית הכנף. ואינה נמנית בשתי מצוות, ואף על פי שהעיקר אצלנו התכלת אינה מעכבת את הלבן והלבן אינו מעכב את התכלת, שהרי נאמר בספרי יכול שהן שתי מצוות מצוות תכלת ומצוות לבן תלמוד לומר והיה לכם לציצית מצוה אחת היא ואינה שתי מצוות. וזו אין הנשים חייבות בה כמו שהתבאר בראשון מקידושין (דף ל"ג:). וכבר התבאר משפטי מצוה זו בפ"ד ממנחות. (בפרשת שלח לך, אהבה הלכות ציצית פרק א')

י לקרות קריאת שמע פעמים ציוס שנאמר ודברת עם צשכנך וצקומך:
יא ללמוד תורה וללמדה שנאמר ושנתם לצינך:
יב לקשור תפילין צדאש שנאמר והיו לטוטפות צין עיניך:
יג לקשור תפילין ציד שנאמר וקשרתם לאות על ידך:
יד לעשות ציצית שנאמר ועשו להם ציצית:
טו לקצוע מצוה שנאמר וכחצתם על מצוות ציתך:

משנת תורה - מתודות חדשה - א (מקום / משה בן מימון 'רמב"ם') / עמוד 5
 הודפס מאוצר החכמה

3 הלכות קריאת שמע. הלכות תפלה וברכת כהנים. הלכות תפילין ומוזוה וספר תורה. הלכות ציצית. הלכות ברכות. הלכות מילה.

משנת תורה - מתודות חדשה - א (מקום / משה בן מימון 'רמב"ם') / עמוד 2
 הודפס מאוצר החכמה

4 התורה: ג נמצאו במצוה זו שני צווים. שיעשה על הכנף ענף יוצא ממנה. ושיכרוך על הענף חוט תכלת שנאמר ועשו להם ציצית ונתנו על ציצית הכנף פתיל תכלת: ד והתכלת אינו מעכב את הלבן והלבן אינו

משנת תורה - מתודות חדשה - ב (אהבה) / משה בן מימון 'רמב"ם') / עמוד 92
 הודפס מאוצר החכמה

[ד' נפקא מינה]

א כוונה בשעת מעשה. אם צריך לכיון בשעת לבישת הציצית ממש, או שמא סגי בלא כוונה מפורשת, ויוצא ידי חובה אף בלא שכיוון כלל בשעת הלבישה.

ב ביטול עשה בלא כוונה. במי שלבש ולא כיוון כלל — אם יש בזה ביטול מצות עשה, כגון שנחשב כמי שלא קיים המצוה כלל.

ג לבש בליהל ונשאר ביום. מי שלבש טליתו מבעוד לילה, דא פטור ממצות ציצית, ונשאר עליו הטלית כשהאיר היום — אם יוצא ידי חובה ביום בלא שעשה מעשה לבישה מחדש, כיון שאין כאן כוונה בשעת חיוב.

ד מעלה בהתעטף בעצמו. אם יש מעלה לכתחילה כשאדם מתעטף בציצית בעצמו לעומת שמלבישו אחר, דמצוה בו יותר מבשלוחו.

6 כתב המ"א וש"א בה"י ציצית ס' כ"ה דצריך ליקח טלית נאה וציצית נאים משום זה אלי ואנוהו. וגבי מוזה לא מצינו מי שיאמר שצריך שיהא לו בית נאה משום זה אלי ואנוהו. ולכאורה כמו דאמרינן בטלית דבעינן זה אלי ואנוהו אף דהמצוה הוא הציצית והטלית הוא לכאורה רק המחייב של מצות ציצית מ"מ אמרינן דגם עליה נאמר ההלכה דזה אלי ואנוהו, כמו כן במוזוה נאמר דאף דהמצוה הוא המוזה מ"מ כיון דהבית הוא המחייב של מוזה נאמר גם על הבית ההלכה דזה אלי ואנוהו.

ונראה דלא דמי, דגבי ציצית חוטי ציצית נעשים לחלק של הבגד דהכל בגד אחד והמצוה אינה אלא הציצית אלא כל הבגד עם הציצית נעשית לחפצא של מצוה דהיינו טלית של מצוה ולכן אמרינן זה אלי ואנוהו גם על הטלית, משא"כ גבי מוזה דבודאי לא נעשית המוזה לחלק הבית דאין צד השוה כלל בין קלף לבנין והם שני דברים נפרדים והמוזה הוא המצוה והבנין הוא המחייב של מצוה ועל מחייב של מצוה לא מצינו זה אלי ואנוהו דרק על המצוה גופא יש ענין של התנאה לפניו במצוות ולכן לא מוזכר בשום מקום דצריך בית נאה כדי לשים בה מוזה. והנה ראיתי בספר קה"י יבמות ס"ו ד' שכתב דכמו

6

נעשה נצילה מן התורה ע"ש, ולענין מצוות ציצית נראה פשוט לכאורה דכלל הבגד אינו מקיים מצוה כלל רק בהצילת המונחים צו קטצד מצוה והגע ענמך היושב צצית שיש צו מצוה אטו נאמר שכל הצצית הוי חתיכה דמצוה, ועלם ושיצתו צצית הוא עשיית מצוה והרי צפשוט מוצן שהמצוה הוא רק מליחת המצוה צפתחו וה"י ציצית המצוה הוא רק מליחת חוטי הליצית אצל לבישת כל הבגד עלמו אינו עשיית מצוה, וכיון שנתצאר

7

8 סוכה נאה ולולב נאה ושופר נאה ציצית נאה ספר

השולחן ערוך - אורח חיים - סי' קנ"ג - הלכות סוכה

את ההדור דתניא (שנת דף קלג:) זה אלי ואנוהו¹ התנאה לפניו צמנות עשה לך ספר תורה נאה
א מעתה אי איתרמי לולב נאה טלית נאה ציצית נאה:

השולחן ערוך - אורח חיים - סי' קנ"ג - הלכות סוכה

(יב) המגנה. אבל ל'שאינו מגנה שרי. ובעוד הציצית עליו אם רשאי להשתמש בהטלית תשמיש שאינו מגנה, דעת העלית תמיד דשרי, דדוקא בציצית אוסר המחבר בסעיף א, ולהט"ז אסור, וכן הסכים הפרי מגדים

10

ביעשה צאחד שטעה וצריך "להתעטף בטלית"

צמקום "להתעטף ציצית". ונראה דאין זה משנה ממצוה שטבעו חכמים וספיר ילא ידי חובתו, מפני דקתם טלית צומנינו הוא טלית שיש צה ציצית ולא סתם טלית, ומשנה ממצוה שטבעו חכמים הוא צגוונא שמשנה לגמרי את המשמעות של הצרכה, או מוסף או גורע ענין, אצל צוה שצני אדם צומנינו מתכוונים לטלית שיש צה ציצית וטלית של מצוה, הרי זה הפירוש של ציצית, וספיר ילא

11